

Καινοτόμες δράσεις για την αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής παραβατικότητας

**Δικαίωμα
και Ευθύνη
για το
Περιβάλλον**

Μαρία Μανιαδάκη

Δικηγόρος, MLE

**Συντονίστρια Παρατηρητηρίου
Περιβαλλοντικού Δικαίου Δυτικής Κρήτης**

**Εκπαιδευτικό Σεμινάριο LIFE NATURA THEMIS,
Χανιά, 29 Νοεμβρίου 2017**

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο
LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Διάγραμμα Παρουσίασης

1. Τα δομικά προβλήματα της διοίκησης, της νομοθεσίας και της δικαιοσύνης γεννούν την ανάγκη για καινοτομία
2. Η καινοτόμα δράση των Παρατηρητηρίων Περιβαλλοντικού Δικαίου της Κρήτης- ο γεωπληροφορικός χάρτης μας
3. Η εφαρμογή του LIFE NATURA THEMIS για έξυπνες συσκευές
4. Ένα επιτυχημένο παράδειγμα καινοτόμας δράσης της Διοίκησης που γεννήθηκε αυθόρμητα
5. Προς μια νέα εποχή αντιμετώπισης της περιβαλλοντικής παραβατικότητας;

Δικαίωμα
και Ευθύνη
για το
Περιβάλλον

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Δομικά προβλήματα της Νομοθεσίας, της Διοίκησης και της Δικαιοσύνης

- 1) Έλλειψη κωδικοποίησης στο περιβαλλοντικό δίκαιο → χαώδης πολυνομία
- 2) Νόμοι με εισπρακτικό χαρακτήρα (τακτοποίηση αυθαιρέτων) → κίνητρο για παραβατικότητα
- 3) Ποικίλες αρχές ασχολούμενες με περιβαλλοντικά θέματα → αδυναμία εντοπισμού αρμοδιοτήτων για τον απλό πολίτη
- 4) Έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών, έλλειψη μηχανοργάνωσης, κοινωνική πίεση → αναποτελεσματικότητα Διοίκησης
- 5) Καθυστέρηση στην απονομή της Δικαιοσύνης /τεράστιο ποσοστό αναβολών → καλλιέργεια κλίματος ανοχής της παραβατικότητας
- 6) Αδυναμία συλλογής αποδεικτικών μέσων → Μεγάλα ποσοστά αθώωσης και παραγραφής στα περιβαλλοντικά εγκλήματα

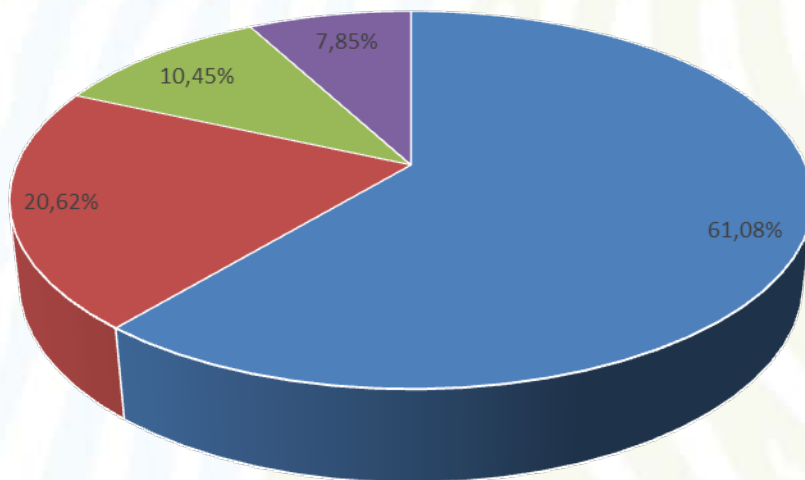
LIFE NATURA
THEMIS
Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι παραδοσιακές μέθοδοι αντιμετώπισης της περιβαλλοντικής παραβατικότητας μήπως έχουν αποτύχει;

Δικαστική εξέλιξη περιβαλλοντικών εγκλημάτων Κρήτης
(συγκεντρωτικά)

4,7 έτη κατά μέσο όρο η διάρκεια από την τέλεση της πράξης μέχρι την εκδίκασή της!

■ Αθώωση ■ Καταδίκη ■ Παραγραφή ■ Παύση δίωξης για άλλους λόγους

LIFE NATURA
THEMIS
Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι παραδοσιακές μέθοδοι αντιμετώπισης της περιβαλλοντικής παραβατικότητας μήπως έχουν αποτύχει;

Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ανάγκη για καινοτομία- Η καινοτόμα δράση των Παρατηρητηρίων Περιβαλλοντικού Δικαίου της Κρήτης

1. Ανεξάρτητη λειτουργία- εγγύηση αντικειμενικότητας
2. Συστηματική καταγραφή των δικαστικών αποφάσεων των Ποινικών Δικαστηρίων της Κρήτης που αφορούν περιβαλλοντικά εγκλήματα με έμφαση στις περιοχές NATURA 2000
3. Συστηματική καταγραφή διοικητικών προστίμων που αφορούν περιβαλλοντικές παραβάσεις στην Κρήτη με έμφαση στις περιοχές NATURA 2000
4. Χωρο-χρονική αναφορά των συλλεχθέντων πληροφοριών μέσω GIS και ανάλυσή τους
5. Άμεση διάχυση των πληροφοριών στο ευρύ κοινό

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Right and
Liability
for the
Environment
THEMIS

Ο γεωπληροφορικός χάρτης μας ως εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

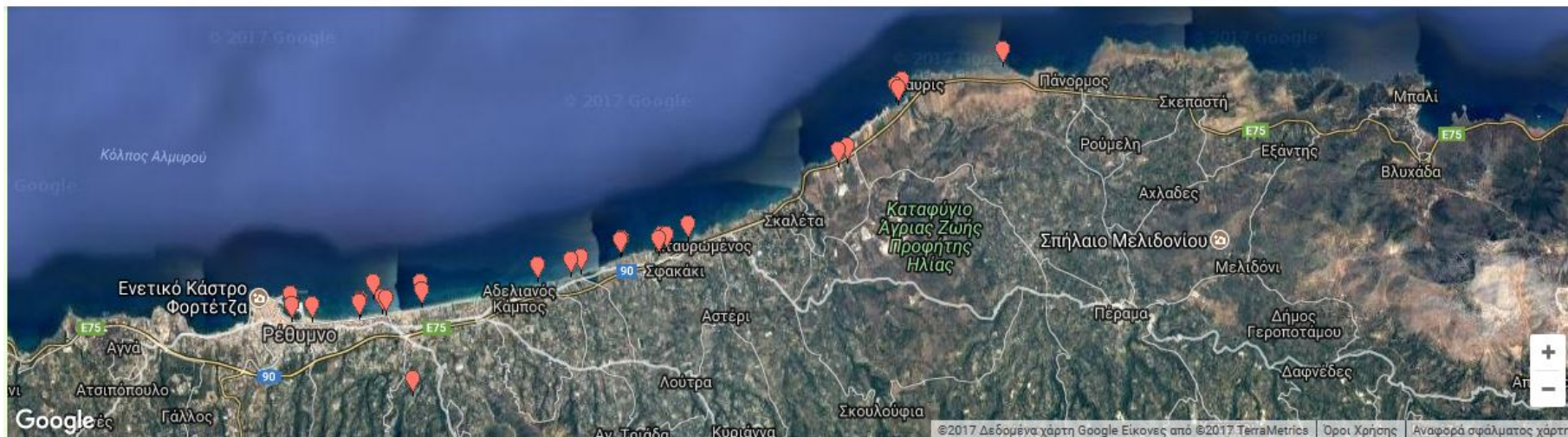
LIFE NATURA THEMIS ▾

Παρατηρητήρια Δικαίου ▾

Εφαρμοζόμενο Δίκαιο ▾

Παραδοτέα ▾

Νέα

Φιλτράρετε τα δεδομένα

Διαλέξτε ένα συνδυασμό κριτηρίων και πατήστε το κουμπί 'Εφαρμογή' για να φιλτράρετε τα δεδομένα.

▾ **Νομός**

Επιλογή όλων

▾ **Τύπος**

Επιλογή όλων

▸ **Στάδιο**

▸ **Έτος**

Εφαρμογή

Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο
LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η εφαρμογή του LIFE NATURA THEMIS για έξυπνες συσκευές Η δυνατότητα μιας εντελώς ανώνυμης αναφοράς

Η εφαρμογή LIFE NATURA THEMIS σας δίνει την δυνατότητα να συμβάλετε στην δίωξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος και την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας.

Το LIFE NATURA THEMIS εγγυάται πλήρως την ανωνυμία της καταγγελίας σας και την προστασία των προσωπικών σας δεδομένων.

Οδηγίες χρήσης της εφαρμογής

1. Φωτογραφίστε τον περιβαλλοντικό έγκλημα (μέχρι 4 φωτογραφίες)
2. Μπορείτε (αν θέλετε) να τις

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Είμαστε έτοιμοι ως κοινωνία ; Θέλουμε να καινοτομήσουμε τελικά ;

“People are very open-minded about new things, as long as they’re exactly like the old ones”.

Charles F. Kettering

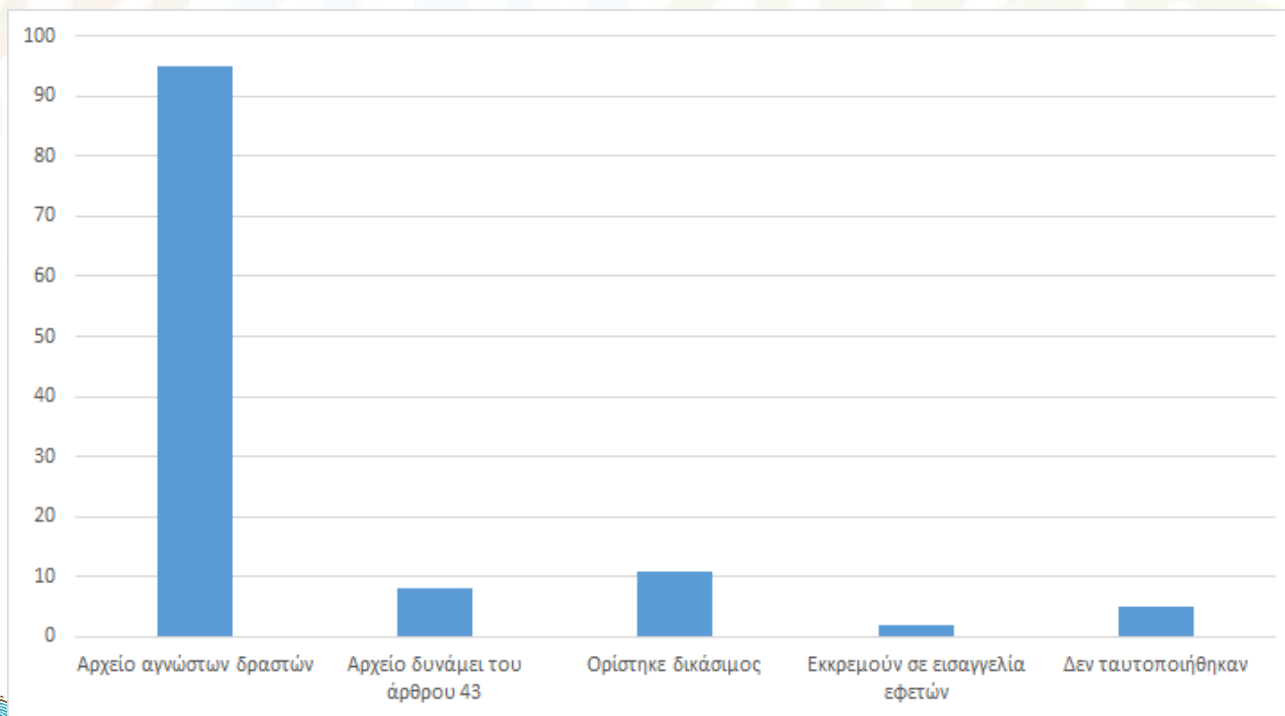
Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE “Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ένα επιτυχημένο παράδειγμα καινοτόμας δράσης της Διοίκησης που γεννήθηκε αυθόρμητα!

Εμπρησμός: το εν λόγω έγκλημα λόγω της απουσίας αποδεικτικού υλικού συνήθως αρχειοθετείται στο αρχείο αγνώστων δραστών και δεν συνεχίζεται η ποινική δίωξη.

Η πορεία των υποθέσεων εμπρησμού που εστάλησαν το έτος 2010 από την Π.Υ. Ρεθύμνης στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Ρεθύμνης.

Σε ποσοστό μόλις **9%** των υποθέσεων ορίστηκε δικάσιμος!

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

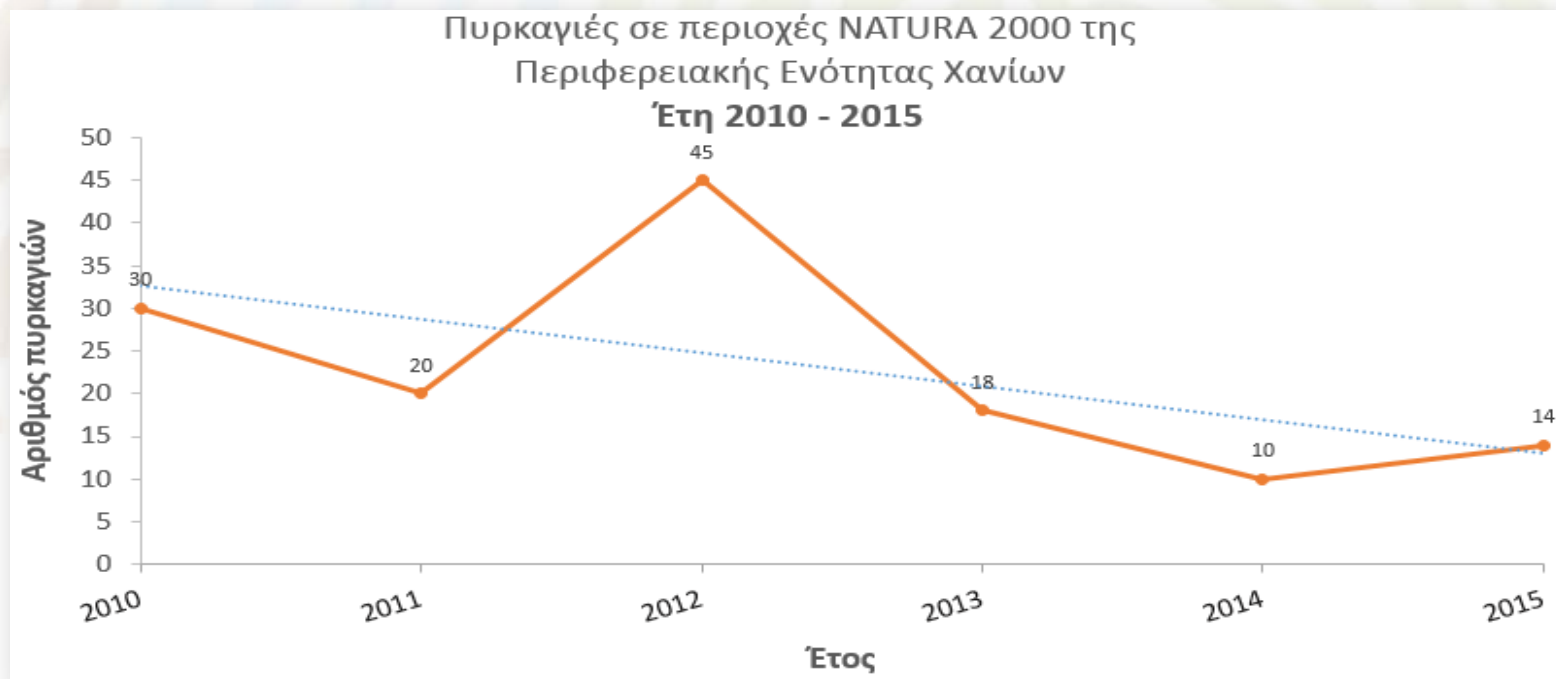

Right and
Liability
for the
Environment

Το παράδειγμα της Π.Υ στην Κρήτη

Παρακολούθηση των σχετικών υποθέσεων από την πηγή τους, ήτοι από τα αρχεία των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών

Μείωση του αριθμού των πυρκαγιών για τα έτη 2012 έως 2015 κατά ποσοστό 73%!

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Right and
Liability
for the
Environment

Το παράδειγμα της Π.Υ στην Κρήτη

Σύνολο Πυρκαγιών
σε Π.Ε Ρεθύμνης

Μείωση του αριθμού των πυρκαγιών για τα έτη 2012 έως 2015 κατά ποσοστό 56,21%!

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Right and
Liability
for the
Environment

Το παράδειγμα της Π.Υ στην Κρήτη- εμπρησμοί από κτηνοτρόφους για βελτίωση της ποιότητας του βοσκοτόπου τους

Πάταξη του Εγκλήματος με την ηλεκτρονική διασύνδεση της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας με ΟΠΕΚΕΠΕ – Μία διαλειτουργικότητα που γεννήθηκε τυχαία!

Μέσω της ηλεκτρονικής διασύνδεσης ταυτοποιούνται οι πιθανοί δράστες και αξιοποιούνται υπάρχοντα νομικά εργαλεία:

1. Όσοι **διώκονται** για ποινικά αδικήματα, **ασχέτως καταδίκης τους παύουν να δικαιούνται εξισωτική αποζημίωση** (επιδότηση) από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε και υποχρεούνται να επιστρέψουν το σύνολο των χρημάτων που έχουν εισπράξει από την εξισωτική αποζημίωση (επιδότηση)- άρθρο 9 & 15 της Κ.Υ.Α 693/7-3-08, ΦΕΚ 393/Β/2008)
2. Κοινοποιείται άμεσα στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε η απόφαση κήρυξης της έκτασης ως αναδασωτέας, προκειμένου **να εξαιρεθεί από την οικονομική ενίσχυση** που δίνονταν στους κτηνοτρόφους που έβοσκαν εκεί πριν την πυρκαγιά και στο εξής **απαγορεύεται η βόσκηση**, όπως επίσης αποκλείεται οποιαδήποτε μορφή ενέργειας και επέμβαση σε αυτήν (άρθρο 105 του Ν.Δ 86/1969)

LIFE NATURA
THEMIS
Right and
Liability
for the
Environment

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τεχνολογία αλλά και συμβολή του ανθρώπινου παράγοντα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΣΥΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΦΛΕΓΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΥΡ/ΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ Δ/ΣΗ Π.Υ. ΚΡΗΤΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
Λεωφ. Θ. Μπαζιζάνη 13
2400 Κισσαμός
Τηλ: 28220-24334
Fax: 28220-24335
E-mail: kisam@psnet.gr

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ

ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με την **Ελληνική Νομοθεσία**, για εκτάσεις που κήκον από εμπρησμό από βροχή ή από αμέλεια, προβλέπονται τα παρακάτω:

Αυτεπάγγελτα διενεργείται **προανάκριση** από το Ανακριτικό τμήμα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας σε συνεργασία με την Ελληνική Αστυνομία, για την ανακάλυψη του δράστη/ών και σε θετική περίπτωση ακολουθείται η διαδικασία του **αυτοφώρου**, (όταν είναι στα απαιτούμενα χρονικά πλαίσια, σύλληψη δράστη, απολογία κατηγορουμένου και παραπομπή του στον Εισαγγελέα). (άρθρο 243 του Κ.Π.Δ.).

Στους δράστες επιβάλλονται βαρύτερες **ποινικές κυρώσεις** σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα:

α) **Ποινή φυλάκισης από 2 έτη έως ισόβια.**

β) **Χρηματική ποινή από 2.900 ευρώ έως 150.000 ευρώ.** (άρθρα 264, 265 και 266 του Π.Κ.).

Ταύουν να δικαιούνται **εξισωτική αποζημίωση (επιδότηση)** από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όσοι διώκονται για ποινικά αδικήματα, ασχέτως καταδίκης τους (δηλαδή εάν υπάρχουν ενδείξεις ενοχής αξιολογούν πράξεων των ιδίων ή μελών των οικογενειών τους), π.χ. πυρκαγιά με σκοπό την βελτίωση βοσκότοπου. Οι παραπάνω υποχρεούνται, να **επιστρέψουν το σύνολο των χρημάτων που έχουν εισπράξει** από την εξισωτική αποζημίωση (επιδότηση) (άρθρο 9 & 15 της Κ.Υ.Α. 693/7-3-08, ΦΕΚ 393/Β/2008).

Εφόσον πρόκειται για δασική έκταση ή δάσος, η καμένη περιοχή κηρύσσεται ως **αναδασωτέα** (άρθρο 41 του Ν. 998/1979).

Διανοποιείται άμεσα στον **Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.** η απόφαση κήρυξης της έκτασης ως αναδασωτέας, προκειμένου να εξαιρεθεί από την οικονομική ενίσχυση που δίνονται στους κτηνοτρόφους που έβασκαν εκεί πριν την πυρκαγιά και στο έλξ **απαγορεύεται η βόσκηση**, όπως επίσης αποκλείεται οποιαδήποτε μορφή ενέργειας και επέμβαση σε αυτήν (άρθρο 105 του Ν.Δ. 86/1969), ενώ οι παραβάτες των ανωτέρω, τιμωρούνται μέχρι **ένα (1) έτος φυλάκισης και χρηματικό πρόστιμο** (άρθρο 70 του Ν.998/1979).

Στην χώρα μας το 95% των πυρκαγιών προκαλούνται από τον άνθρωπο . . .
Η φύση είναι η ζωή μας, μην την καταδικάζουμε . . .
Αν αλλάξουμε συνήθειες ίσως προλάβουμε το κακό . . .

Ο Διοικητής
Δημοσθένης Δ. Μπουντουράκης
Αντιπύραρχος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΥΡ/ΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ Δ/ΣΗ ΚΡΗΤΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΙΣΣΑΜΟΥ
Λεωφ. Θ. Μπαζιζάνη 13, Κισσαμός
28220-24334, Fax: 28220-24335
E-mail: kisam@psnet.gr

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ (2)

ενημερώνουμε ότι σύμφωνα με την **Ελληνική Νομοθεσία**, και συγκεκριμένα με την υπ' αριθ. 87834/31.7.2010 του ΟΠΕΚΕΠΕ, ισχύουν τα παρακάτω:

περίπτωση που αναφέρεται εγγράφως προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Πυροσβεστικού Σώματος ότι προκλήθηκε πυρκαγιά από καύση υπολειμμάτων καλλιεργειών ή καύση με υποδείξη του γεωγραφικού σημειώματος του αγροτεμαχίου στα οποία σημειώθηκε, η αρμόδια Ενιαία Δύναμη του ΟΠΕΚΕΠΕ αναζητά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος, εάν το αναφερόμενο γεωγραφικό σημείο δηλώθηκε στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης από συγκεκριμένο γεωργό. Εφ' όσον έχει δηλωθεί, ενημερώνεται με συστημένη επιστολή, ότι σύμφωνα με το αντίστοιχο έγγραφο του Πυροσβεστικού Σώματος, υπέπεσε στην παράβαση «Μη ορθή διαχείριση υπολειμμάτων καλλιεργειών» και θα ηθελεί κύρωση Πολλαπλής Συμμόρφωσης, καταχωρίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα έντυπο ειδήσεως Πολλαπλής Συμμόρφωσης για καύση υπολειμμάτων, με παράβαση στην απαίτηση Α.7, με αποτέλεσμα την έκταση εντός εκμετάλλευσής, εκτός και αν από το έγγραφο του Πυροσβεστικού Σώματος, προκύπτει ότι η συγκεκριμένη καύση προκάλεσε πυρκαγιά και σε εκτάσεις εκτός της συγκεκριμένης εκμετάλλευσής. Παράλληλα προστίθεται παρατήρηση στο σχετικό έγγραφο του Πυροσβεστικού Σώματος».

Η αρμόδια μας απευθύνει έκκληση προς όλους τους πολίτες, να μην κάνουν χρήση φωτιάς για τις αγροτικές ανάγκες, ιδιαίτερα τις ημέρες με υψηλές θερμοκρασίες και δυνατό άνεμο και χωρίς να ενημερώνονται για τη βελία καιρού. Επίσης μεγάλη έμφαση πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι μετά από κάθε αγροτική εργασία, ιδιαίτερα η τέφρα/στάχτη που απομένει να απλώνεται, να διαβρέχεται και να καλύπτεται επαρκώς με νερό.

Εκ της Διοικήσεως

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

LIFE NATURA
THEMIS

Right and
Liability
for the
Environment

Προς μια νέα εποχή αντιμετώπισης της περιβαλλοντικής παραβατικότητας;

1. Κωδικοποίηση περιβαλλοντικού δικαίου
2. Συντονισμός εμπλεκόμενων υπηρεσιών – χρήση διαλειτουργικών βάσεων δεδομένων- ταχύτητα- αποτελεσματικότητα
3. Πληροφόρηση και συμμετοχή του πολίτη – δυνατότητα «άμεσης» δημοκρατίας με τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας
4. Η καλύτερη περιβαλλοντική πολιτική συνίσταται στην πρόληψη δημιουργίας ρύπανσης ή οχλήσεων στην πηγή παρά στην προσπάθεια αντιστάθμισης των επιπτώσεών τους.

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE “Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση” της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

LIFE/NATURA
THEMIS
Right and
Liability
for the
Environment

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Μαρία Μανιαδάκη

Συντονίστρια Παρατηρητηρίου

Περιβαλλοντικού Δικαίου Δυτικής Κρήτης

E-mail: observatorywestcrete@gmail.com

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE "Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση" της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

